

Obsluha kremačního zařízení (kód: 69-046-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo pro místní rozvoj
Skupina oborů:	Osobní a provozní služby (kód: 69)
Týká se povolání:	Obsluha kremačního zařízení
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Závoz lidských pozůstatků do žároviště krematoria pomocí hydraulické zdviže	3
Řízení procesu zpopelňování lidských pozůstatků	3
Údržba a běžné opravy zpopelňovacích zařízení	3
Úprava zpopelněných lidských ostatků a ukládání do uren	3
Vedení evidence zpopelněných lidských ostatků	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.04.2019

Kritéria a způsoby hodnocení

Závoz lidských pozůstatků do žároviště krematoria pomocí hydraulické zdviže

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat hydraulické zdviže a jiné zavážecí zařízení u většiny kremačních zařízení používaných v ČR	Ústní ověření
b) Připravit rakev pro umístění na hydraulickou zdviž	Praktické předvedení
c) Uložit rakev na hydraulickou zdviž	Praktické předvedení
d) Provést závoz rakve do žároviště	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení procesu zpopelňování lidských pozůstatků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat proces zpopelňování lidských pozůstatků a rozlišit proces zpopelňování od spalování	Ústní ověření
b) Vysvětlit řídicí systém zpopelňovací technologie	Ústní ověření
c) Nastavit program zpopelňování podle zadání, zahájit zpopelnění a zkontrolovat celý proces kremace	Praktické předvedení
d) Popsat vliv jednotlivých složek procesu na ochranu životního prostředí	Ústní ověření
e) Zkontrolovat řádný odvod spalin	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Zkontrolovat nastavení předepsaných hodnot procesu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Údržba a běžné opravy zpopelňovacích zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat místo, nástroje a pomůcky pro provádění čištění a běžné opravy zpopelňovacích zařízení včetně odsavačů a kontrolních přístrojů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Odstavit zpopelňovací zařízení z provozu a použít osobní ochranné pomůcky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat osnovu provozního řádu krematoria a upozornit na nejčastější poruchy a nejcitlivější místa kremačních pecí	Ústní ověření
d) Vyjmenovat předpisy pro obsluhu plynových zařízení a upozornit na rizika při zanedbání pravidelné údržby	Ústní ověření
e) Vyjmenovat předpisy bezpečnosti práce při obsluze zpopelňovacího zařízení a upozornit na bezpečnostní rizika při jejich údržbě a čištění	Ústní ověření
f) Připravit provozní prostory pro vyčištění pece	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava zpopelněných lidských ostatků a ukládání do urn

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby úpravy zpopelněných lidských ostatků a vysvětlit postup nakládání se slitky kovů a kovovými náhradami (kloubními atp.) po zpopelnění	Ústní ověření
b) Popsat zařízení na úpravu zpopelněných lidských ostatků, vysvětlit a popsat jeho funkci a použití	Ústní ověření
c) Upravit zpopelněné lidské ostatky v kremulátoru, uložit je do urny a pevně urnu uzavřít	Praktické předvedení
d) Vysvětlit pravidla pro ukládání urn do úložiště a jejich dlouhodobé skladování	Ústní ověření
e) Předvést, jak vyzvat pozůstalé k vyzvednutí urny	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení evidence zpopelněných lidských ostatků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat údaje a způsob evidence při převzetí rakve k zpopelnění	Ústní ověření
b) Vyjmenovat údaje vedené v evidenci zpopelněných lidských ostatků	Ústní ověření
c) Provést zápis do svázané kremační knihy podle zadání	Praktické předvedení
d) Vyjmenovat doklady nutné k provedení zpopelnění lidských pozůstatků nebo ostatků	Ústní ověření
e) Popsat způsob a dobu uchování dokladů spojených s kremací lidských pozůstatků a ostatků	Ústní ověření
f) Vydat urnu oprávněné osobě a vytvořit doklad o zpopelnění	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/obsluha-kremačního-zarizení#zdravotni-zpusobilost>).

Metodické pokyny:

Zkouška probíhá v reálném prostředí krematoria. V reálném provozu jsou na konkrétních příkladech činností ověřovány odborné kompetence v souladu s hodnotícím standardem za přítomnosti odpovědného provozního pracovníka. Během zkoušky se provede komplexní jeden cyklus zpopelnění při vysokých teplotách 850 °C – 1100 °C v kremační peci v uspořádání jednoúrovňovém nebo dvouúrovňovém.

Zkouška se může skládat ze dvou časově i prostorově oddělených částí, praktické a teoretické. Odborné kompetence jsou ověřovány na úkolech z praxe. Na jednom úkolu je možné ověřit kritéria hodnocení z několika odborných kompetencí. Konkrétní úkoly a jejich rozsah určí autorizovaná osoba. Teoretická část probíhá formou ústního ověřování. Při praktické části autorizovaná osoba musí zaručit dodržování nejen zásad ochrany hygieny a životního prostředí, ale i ochrany postmortální osobnosti zemřelého a osobně zajistit, aby s mrtvým lidským tělem bylo nakládáno uctivě a důstojně. Pořizování audiovizuálních záznamů z průběhu zkoušky je zakázáno.

V případě ověření způsobem "praktické předvedení a ústní ověření" uchazeč prakticky splní a ústně doplní či dovysvětlí dané úkony.

U odborné kompetence Řízení procesu zpopelnění lidských pozůstatků, kritérium c); Vedení evidence zpopelněných lidských ostatků, kritérium c) autorizovaná osoba připraví jedno zadání, na základě kterého uchazeč splní daná kritéria. U odborné kompetence Údržba a běžné opravy zpopelněvacích zařízení kritérium c) má uchazeč k dispozici řád krematoria při plnění daného kritéria.

U odborné kompetence Úprava zpopelněných lidských ostatků a ukládání do uren, kritérium e) uchazeč na modelové situaci splní dané kritérium.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti provozování krematoria.
- b) Profesionální kvalifikace 69-047-M Administrátor krematoria, střední vzdělání s výučním listem a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti provozování krematoria.
- c) Profesionální kvalifikace 69-046-H Obsluha kremačního zařízení, střední vzdělání s výučním listem a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obsluhy kremačního zařízení.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesionální kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizující orgánem stanoven.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo pro místní rozvoj, www.mmr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- prostor krematoria, místnost pro vykonání teoretické zkoušky
- zpopelňovací zařízení v krematoriu vybavené hydraulickou zdviží, kremulátorem a odpovídající požadavkům BOZP a hygienickým předpisům
- lidské pozůstatky určené ke zpopelnění se souhlasem vypravitele pohřbu (v souladu se zákonem o pohřebnictví a občanským zákoníkem § 82 odst. 2)
- kremační rakev podle ČSN 49 3160, máry
- osobní ochranné prostředky
- úřední urna
- provozní řád a řád krematoria
- návod k obsluze kremační pece a kremulátoru
- úložiště uren
- úložiště dokumentů
- svázaná kremační kniha
- PC s internetem
- spojovací materiál k uzavření urny
- nástroje a pomůcky pro čištění a provádění údržby (např. vysavač, lopatka, smetáček, kyblík, hadry, dezinfekční přípravky)

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro ostatní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Unie pohřebních služeb z. s., Praha

Pegas CZ s. r. o., Praha

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha